

KÖRMENDI HÍRADÓ

VÁROSI ÚJSÁG

2007. november 16. • V. évfolyam 16. szám

**MEGY TOVÁBB A VONAT
KÉTSZÁZMILLIÓ FORINTOS BERUHÁZÁS
KASTÉLYPROJEKT ÉS KÖTVÉNYKIBOCSÁTÁS
DR. PAPP LAJOS KÖRMENDEN
SZÜLÉS, SZÜLETÉS, ELFOGADÁS**

Tiltakozás a körmendi vasútállomáson

Az önkormányzatok működtetnék a Körmend–Zalalövő vasútvonalat

November 7-én reggel a vasútsztrájk idején demonstráció zajlott a körmendi vasútállomás peronján. A résztvevők így fejezték ki tiltakozásukat a Körmend–Zalalövő közötti szárnyvonal megszüntetése ellen. Egyben az érintett polgármesterek itt jelentették be, hogy hajlandók a megszüntetésre ítélt vonal további működtetésére.

A vasútsztrájk ellenére nem volt üres a körmendi állomás peronja november 7-én, mert itt gyűltek össze a vasútvonal megszüntetésében érintett önkormányzatok képviselői, a körzeti ellenzéki országgyűlési képviselői, Körmend civil szervezeteinek tagjai és a vasutasok képviselője. A jelenlévők éles kritikát fogalmaztak meg a Gazdasági Minisztérium döntése ellen, ugyanis országosan 38 vonal megszüntetését tervezik, amennyiben az önkormányzatok nem veszik át ezeknek a működtetését. A felelős döntés mérlegeléséhez pedig egy hetet – a hosszú ün-

nepi hétvége miatt három napot – adtak a településeknek. Mindezek ellenére az érintett önkormányzatok képviselői úgy határoztak, hogy a vonal fenntartása érdekében hajlandók a vasútvonal átvételére, ezért támogatják a Körmend–Zalalövő vasútvonal térségi működtetését. E döntésüket *Bebes István* polgármester, országgyűlési képviselő jelentette be az állomáson, és egyben felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy idén januárban indult újra a személyforgalom e vonalszakaszon – százmillió fejlesztést kö-

vetően. A polgármester elmondta, hogy szándéknyilatkozatuk kinyilvánítása után mielőbb egyeztetnek az átvétel jogszabályi és pénzügyi feltételeiről, hiszen a minisztérium e döntés kikényszerítése előtt nem adott tájékoztatást arról, hogy konkrétan mivel jár a működtetés felvállalása.

Jelen volt a demonstráción *V. Németh Zsolt*, Vasvár polgármestere, országgyűlési képviselője is, aki cinikus, tisztességtelen lépésnek minősítette, hogy a kormány az önkormányzatokra hárítja a döntést, és annak következményeit. *Kovács Ferenc*, a Vas megyei közgyűlés elnöke pedig azt hangsúlyozta, hogy mindezt a döntését a kormányzat akkor hozta, amikor Európában az a tendencia, hogy a közúti közlekedés helyett a vasutat részesítik előnybe, és amikor az Európai Unió a legfontosabb turisztikai területek ranglistáján az Őrséget a negyedik helyre helyezte. A elnök bejelentette azt is, hogy a megyei önkormányzat is támogatja – lehetőségeihez mérten – a települések kezdeményezéseit. **mj.**

Közmeghallgatás az M8-as ügyében Bizonytalan az elkerülő út építésének ideje

A múlt hónapban közmeghallgatást tartottak a polgármesteri hivatalban, ahol ismertették az M8-as autópályát Körmentől elkerülő szakaszának vizsgálati anyagát.

A közmeghallgatáson *Ittészné Batta Csilla*, a Civil Plan Mérnöki és Szolgáltató Kft. létesítményi főmérnöke ismertette a várost északról elkerülő út terveit. A jelen elképzelés szerint a körmendi elkerülő szakasz

kétszer kétsávos lenne és 8,1 km hosszan épülne: Magyarszeccsöd nyugati végétől indulna – a 160-as kilométernél – és a jáki útnál térne vissza a 8-asra. A főmérnök asszony a kérdésekre válaszolva elmondta, hogy jelen pillanatban az M8-as út építésével kapcsolatban még semmi konkrétumot nem tud elmondani.

Jelen volt a meghallgatáson *Varga Tibor*, a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. területi koordinátora is, aki a lakosság egyik fő kérdésére elmondta: – Zajvédelmet nem kell kiépíteni a várost elkerülő szakaszon, mert a zajszint nem éri el a kritikus határt, a házak az előírtnál távolabb helyezkednek el. A szakember nem tudott pontosan válaszolni arra a kérdésre, hogy mikor kezdődhet el az elkerülő útszakasz építése, mivel a környezetvédelmi hatástanulmányok is jövő év végére készülnek el, és ezt követi még a régészeti ásatás is. A szakember ezért nehezen kiszámíthatónak tartja az építés megkezdésének idejét.

Körmend Város Önkormányzata
valamint a
Vas Megyei Építész Kamara
tisztelttel meghívja Önt a

VASI ÉPÍTÉSZETI BIENNÁLÉ 2007.

vándorkiállítás körmendi bemutatójára,

amelynek megnyitására

2007. november 29-én, 13 óra 15 perckor kerül sor
a Polgármesteri Hivatal aulájában

A bemutatott tablókon építészeti, belsőépítészeti, településrendezési munkák fotói láthatók, átfogó képet adva a közelmúltban Vas megyében megvalósult alkotásokról.

Folytassuk a művet!

Városi ünnep nagy elődök tükrében

Október 28-a városi ünnep. 763 évvel ezelőtt Körmend megkapta IV. Béla királytól a városi kiváltságlevelet. A másik jeles dátum Dr. Batthyány-Strattmann László születésének 137. évfordulója. E két, a város történelmét meghatározó eseményre emlékeztek délelőtt, három helyszínen. Este rendkívüli képviselő-testületi ülésen a színházteremben *Bebes István* polgármester beszédét követően kitüntetések, elismerések átadására került sor, gálaműsort a *Béri Balogh Ádám Táncgyűttes* adott.

Október 28-a idén vasárnapra esett, ezért 27-én, szombaton bonyolították le a városi ünnepet. Délelőtt IV. Béla szobránál emlékeztek a tatárjárást követő időszakra, amikor a „második államalapító” királyunk városi rangra emelte a Rába-parti települést. A kastélyudvarban és a kórháznál Dr. Batthyány-Strattmann László herceg, a boldoggá avatott „szegények orvosa” tiszteletére tartottak ünnepséget.

Este a színházteremben *Tóth János* (KASZT) *Kanizsa József: „Örök dicsőségben”* című versét mondta el, majd *Bebes István* polgármester tartott ünnepi beszédet. Minden nemzedéknek megvan a küldetése, amellyel javíthat, tehet valamit Körmend felemelkedéséért – szolt a szónok

üzenete. A jó példa erre IV. Béla király országépítő tettei, amellyel a feldúlt, kifosztott országot talpra állította, illetve Batthyány-Strattmann László munkássága, cselekedetei, amelyekkel segítette, gyámolította a rászorulókat, a szegényeket.

Az ilyenkor szokásos rendkívüli, kihelyezett képviselő-testületi ülés keretében kitüntetések, okleveleket adott át a város első embere. Arany oklevelet kapott *Tőke Ferencné*, gyémánt oklevelet *Pintér Pálné*, illetve év közben már arany oklevelet adtak át *Szalai János* és *Kercsmár Jenő* tanítóknak. *Dancsecs Bojánát* – felnőtt bajnoki cí-

meért és világbajnoki szerepléséért – és edzőjét, *Andorka Imrét* jutalomban részesítették. *Vörös Sándor* kőfaragót, *Bejczy József* emlékművének létrehozásáért szintén tárgyjutalomban részesítették. *Gálos*

Lászlónak sportszervezői, sportújságírói tevékenysége elismeréseként a „Körmend Város Érdekében Kifejtett Sporttevékenységért Díj” ezüst fokozatú oklevelét adományozták. *Tóthné Molnár Rozália* könyvtárosnak több évtizedes lelkiismeretes művelődésszervező és könyvtárosi tevékenységéért a „Körmend Város Érdekében Kifejtett Kulturális Tevékenységért Díj” ezüst fokozatú oklevelet adományozták. *Horváth Imrének*, a Járási, Városi Labdarúgó Szövetség nyugalmazott elnökének több évtizedes lelkiismeretes, eredményes sportszervezői, vezetői munkásságáért a „Körmend Város Érdekében Kifejtett Sporttevékenységért Díj” arany fokozatú oklevelét adományozták. *Simon Istvánné*, a Magyar Vöröskereszt nyugalmazott Körmendi területi vezetője részére a „Körmend Város Érdekében Kifejtett Szociális, Karitatív Tevékenységért Díj” arany fokozatú oklevelét adományozták. *Dr. Nagy Zoltán* múzeumigazgató, több évtizedes kiemelkedő helytörténelmi kutatómunkájáért, kiadványszerkesztő, publikációs és muzeológus tevékenységéért Pro Urbe-díjat kapott.

A városi ünnepet a *Béri Balogh Ádám Táncgyűttes* gálaműsora zárta. Elgondolkodtató, hogy a képviselő-testületől és a hozzátartozóktól eltekintve alig néhányan jelentek meg a rendezvényen. **Kéki**

Minőségi változás a szakmai képzésben

Kétszázmillió forintos beruházás

Októberben hivatalosan is átadták a Rázsó Imre Szakközépiskola új gyakorlati képzőhelyét, amellyel az intézmény magas színvonalon tudja biztosítani a különböző szakmák elsajátításához szükséges technikai háttérrel.

A Hunyadi úti épületrész – mely egy függőfolyosóval kapcsolódik a főépülethez – 80 gazdasági társulás támogatásából épült meg, mintegy 220 millió forintos beruházásban. Az iskola ezt az összeget 2001 óta gyűjtötte össze szakképzési hozzájárulásokból – tájékoztatott az intézmény igazgatója, *Egyed Gyula*. Az iskola vezetője elmondta, hogy a környékről sok kisebb mezőgazdasági vállalkozó és néhány nagyobb cég – mint az Egis, az Ada, az Opel és az egykori Styl és Marc – egyaránt segítette tervük megvalósulását.

A modern épületkülsőhöz pedig a XXI. századhoz méltó belső felszereltség, energiatakarékos kivitelezés és akadálymentes környezet társul. Ritka, hogy egy oktatási

intézményben a rámpa mellett lift is segítse a mozgásukban korlátozottak közlekedését, itt ez is megvalósulhatott. Miként olyan igényesen oktatási kabineteket alakítottak ki az egyes szakmacsoportokhoz, mely kimagaslik a megye oktatási kínálatából.

Jelenleg 473 tanuló élvezi – 19 osztályban – a minőségében megújult gyakorlati oktatást, de várhatóan jövőre megnövekszik ez a létszám, mert az iskola közelmúltban szervezett nyílt napján jelentősen emelkedett az érdeklődők száma. Nagy elismerést váltott ki a látogatókból a fejlesztés eredményeként létrejött négy gyakorlati képzőhely: a jó eszköz-felszereltségű asztalosegység, a kereskedelmi kabinet a maga kis mintaboltjával, a modern technikával berendezett taniroda és a multimédiás kabinet magas színvonalú technikai berendezéseivel.

Itt 8-12 fős szakmai csoportokban sajátítják el az elméleti és gyakorlati ismereteket 9. osztálytól a tanulók.

Az épületegyüttes növekedését követően várhatóan a képzési kínálat is bővíthet, hisz a megemelkedett érdeklődés miatt újabb szakok beindításán gondolkodhat az intézményvezetés. Az igények alapos felmérése után szeretnének a bolti eladói szakok mellé egy kereskedelmi menedzser szakot indítani, továbbá logisztikai, szállítmányozási szakokkal és az informatikai szakokkal is szélesíteni kívánják képzési kínálatukat.

Várhatólag az iskola technikai fejlesztése minőségi változást idéz elő Körmend és környéke oktatási rendszerében. **mj.**

Helyben támogatják a projektet

Jelentős fejlesztéseket indíthat el a kedvező döntés

Várhatóan november végére eldől, hogy a kormány milyen mértékben támogatja a körmendi Batthyány-kastély projektjét, mivel hosszú előkészítés után e hónap végére ígérték a döntést.

A pályázat jelenleg első helyen szerepel a kiemelt projektek tartaléklistáján. A képviselő-testület majdnem egyöntetűen – egy ellenszavazat mellett – felsorakozott a projekt.

A körmendi önkormányzat eredetileg 4,3 milliárd forint vissza nem térítendő támogatást igényelt a kastély, a kastélypark és az Óváros komplex felújítására. De szét kellett bontaniuk e programot, és jelentős mértékben csökkenteni az igényelt támogatást a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács és a Nemzeti Fejlesztési

Ügynökség iránymutatásai szerint. Ma abban reménykedünk, hogy a kormány elfogadja az 1,2 milliárd forintra lecsökkentett támogatási igényt, mely így is jelentős fejleszté-

sek elindítója lehet a kastélyegyüttesben.

Az átdolgozott program szerint két területre koncentrálnának a fejlesztések. Az egyik a Narancsházak – a kastély északi kerti épületeinek – rekonstrukciója, kapcsolódó látogatóközpont és parkolók kialakításával, valamint az északi kert rehabilitációjával. A program magába foglalja a régészeti, művészettörténeti kutatásokat, az épületek helyreállítását, a régi üvegházak újjáépítését, látványkertészetet és a pálmaház kialakítását is. Az északi kert helyreállítása hozzávetőlegesen 15.000 m²-t érint. Az örökségvédelmi szempontok teljesülése mellett jelentős turisztikai vonzerőt jelentene a város számára a fejlesztés megvalósítása.

Másik megcélzott terület a kastély színházépületének felújítása úgy, hogy alkalmas legyen nagyobb konferenciák lebonyolítására is. Ennek keretében a színházterem szellőzésének, légkondicionálásának kiépítésére, megújítására, fejlesztésére kerülne sor. A kulturális rendezvényeket (színház, koncert) kiszolgáló, valamint konferencia- és rendezvényturizmusnak egyaránt

otthont adó épület belsőépítésze és épületgépésze is megújulna. Megváltozna a színpadtechnika, a világítás és a nézőtér, igazodva a tervezett kettős funkcióhoz. Akadálymentesítésre és lift beépítésére is sor kerülne, díszvilágítása és tervezett főbejárati frontja pedig a történelmi városközpont hangulatába illően kerülne kialakításra.

Az 1.249.610.000 Ft pályázati támogatáshoz 220.870 E Ft önrészt kell biztosítani Kőrmend Város Önkormányzatának, mint projektgazdának. Kedvező kormánydöntés esetén 2008. május – június környékén várható a támogatási szerződés megkötése.

Döntésükkel megerősítették a kastély vagyongazdálkodási jogának Önkormányzatra történő átruházásának igényét, és felhatalmazták a polgármestert az előkészítő tárgyalá-

sok további folytatására a Kincstári Vagyoni Igazgatósággal. Az erről szóló szerződést a Képviselő-testületnek kell a későbbiekben jóváhagyni.

A döntést megelőzően Szabadi Ist-

ván képviselő érdeklődött arról, hogy mi történik akkor, ha nem sikerül megszerezni a vagyongazdálkodási jogot a KVI-től, hiszen eddig sem mutattak hajlandóságot erre. *Bebes István* polgármester szerint bár lassan örültek az állami hivatal malmai, de van szerződésajánlat a KVI-től a vagyongazdálkodási jog átruházásáról, ezt azonban a város érdekében néhány ponton módosítani kellene. Ezzel együtt reális esélye van a megegyezésnek. Ellenkező esetben nem lehetne Kőrmend a projektgazda, így ebben a körben biztosan nem kaphatna támogatást a kastély-együttes fejlesztésének megindítása, s ebben az államot képviselő KVI sem lehet érdekelt. Azért sem, mert pontosan azokat a közösségi tereket fejlesztené a projekt, melybe üzleti befektetőket sokkal nehezebb lenne bevonni. A polgármester arról is tájékoztatta a képviselőket, hogy a Regionális Fejlesztési Tanács előzetes ülésén támogatást kapott a program, annak ellenére, hogy Győr városa is betervezte javaslatot, melynek elfogadása háttérbe szorította volna a körmendi pályázatot.

PH-hírek

Mi várható a kastélynál?

Kormányzati szinten legkorábban november végére várható döntés kastély ügyben. Hogy milyen eséllyel szerepel a kastélyegyüttes felújítása a benyújtott projektek között? – erről kérdeztük *Bebes István* polgármestert, aki az eddigi döntéshozási folyamról is beszámolt.

– Hatalmas árkokat átugarva, a folyamatosan változó feltételekhez újra és újra igazodva jutottunk el eddig a pontig. Részeredményekről tudok idáig beszámolni. Ide sorolom a képviselő-testület jórészt pozitív hozzáállását, és a körmendiek támogató megnyilatkozásait. Vannak ugyanis egy város életében olyan feladatok, melyek sikeres megvalósítása érdekében mindenkinek fel kell sorakoznia. A kastélyprojektet egy ilyen nagyságrendű teendőnek értékelem: nagyon sokat hozhat a városnak, de nagyon komolyan is kell e munka mellé állnunk, hogy valóban sikerre vihessük. Ez minden itt lakónak érdeke.

Voltak e folyamatnak nehéz percei. Szeptemberben például szinte másodperceken belül kellett egy megvalósíthatósági tanulmánytervet készítenünk, hogy az esélyesek között maradhassunk. A képviselő-testület a Mahill Kft.-t bízta meg az anyag teljes körű elkészítésével. Ez az anyag végül is időben, a Regionális Fejlesztési Ügynökség támogatásával a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség asztalára került. De ezzel még nem zárult le a munkánk, hogy a kiemelt fejlesztési projektek sorába kerüljön, és tényleges támogatást kapjunk hozzá.

A Regionális Fejlesztési Ügynökség ugyanis korábban arról döntött, hogy pályázatunk első helyen szerepeljen a kiemelt projektek tartaléklistáján. Ezt mi reménykeltőnek értékeltük. Ha valamilyen projekt novemberre nem tudja teljesíteni az előírt feltételeket, akkor elsőként mi ugrunk előbbre. Ha most ez nem így történik, akkor áprilisig várunk kell. Hat hónap alatt kell ugyanis az elfogadott projektekhez valamennyi feltételt teljesíteni, és akinek e nehéz feladatsor nem sikerül, kiesik, s a tartaléklistán szereplők kerülnek be. Itt nekünk van a legnagyobb esélyünk.

Én nagyon bízom benne, hogy ennyi munkának, pozitív hozzáállásnak eredménye lesz, és Kőrmend fejlődését komolyan elősegítheti.

Mi történt a városban?

Kötvénykibocsátás

A képviselő-testület novemberi rendkívüli ülésén úgy döntött, hogy kötvényt bocsát ki 1,35 milliárd forint értékben, a fejlesztési források biztosítására, mielőtt még a kormány megszünteti ezt a lehetőséget.

Ezzel a lehetőséggel már több önkormányzat is élt – mint például Szombathely, Szentgotthárd, Kaposvár, Szekszárd, Csongrád, Barcs, Monor –, hiszen a csökkenő bevételek mellett külső forrás nélkül nem tudják megvalósítani a ciklusprogramjukban vállaltakat. Várhatóan azonban a kormány január 1-jétől megszünteti ezt a lehetőséget.

Ha most nem lép a város, akkor ez a kapu az év végével becsukódott volna. Következőként pedig nem lenne elegendő önereje a városnak azokhoz a kiírt, illetve kiírás előtt álló Európai Unió forrású pályázatokhoz, amelyek segítségével beruházásait finanszírozni tudná.

A döntést jelentős mértékben befolyásolta, hogy ennek segítségével korábbi, kedvezőtlenebb – magasabb kamatozású – hiteleket válthatnak ki, ami jelentős kamatfizetési kötelezettség alól mentesíti az önkormányzatot. Mivel a tőketörlesztés csak 4 év

türelmi idő után kezdődik el, így számottevő bevétel érhető el, hogy az összegek felhasználásáig – azaz az önrészt igénylő pályázatok elbírálásáig, a beruházások megkezdéséig – az önkormányzat lekötí e pénzeszközöket. Ugyancsak a kötvény kibocsátása mellett szól, hogy a kötvény visszafizetésének éves költsége messze nem éri el a jelenlegi hiteltörlesztések éves összegét. Ennek ismeretében egyhangúlag döntöttek a képviselők az 1,35 milliárd forint értékű kötvénykibocsátásról 20 éves futamidővel. A képviselők három ajánlattevő közül a legelőnyösebb feltételeket kínáló OTP Bank konstrukcióját választották ki.

Valamennyi képviselő egyetértett abban is, hogy csak a képviselő-testület által elfogadott fejlesztési célokra lehet felhasználni ezt az összeget. A város középtávú fejlesztésének egyik sarokpontja a turizmus fejlesztése, mely – megfelelő befektetések esetén – jelentős bevételt is eredményezhet. Ezért a tervezett célok között szerepel a város arculatát meghatározó Batthyánykastélyhoz, valamint a Szabadság térhez kötődő pályázatok önrészeinek biztosítása, mely összesen 395 millió forint. Elegendhetlenül szükséges a város infrastrukturális ellátottságát növelő fejlesztések folytatása is (szennyvízprogram, útfelújítások), melynek pályázati önrészeihez 249 millió forintra lenne szükség 2010-ig. Ezek teremtenének alapot a vállalkozások további betelepüléséhez is. A városi intézmények felújítására csak a fűtőkorszerűsítéshez kötődő pályázat önerejét kívánják biztosítani (30 millió forintot), ami később a csökkenő közüzemi költségek révén megtérül.

A kötvényből megvalósítandó fejlesztési célokat a novemberi ülésen véglegesítik a képviselők.

PH-hírek

Jobbik Magyarországért Mozgalom és a Magyar Gárda

Szeptemberben hét taggal megalakult a Jobbik Magyarországért Mozgalom pártjának körmendi szervezete, majd október 6-án résztvettek a városi ünnepségen, és koszorút helyeztek el. Még októberben kiállítást szerveztek a Spar parkolóban, ahol 150-200 ember tekintette meg a Gyurcsány-kormányt kikarikírozó tárlatot. Most Magyar Mikulás rendezvényt terveznek gyerekeknek, ha sikerül elég szponzort találniuk. Januártól pedig lakossági fórumokra készülnek a környező településeken, hogy közelebből megismeressék pártjuk tevékenységét.

A körmendi szervezet tagjai közreműködtek a Magyar Gárda tagtoborzójának

megszervezésében is, amely az október 6-i koszorúzás után történt a Rába-parti Szabadidő Központban 80-100 érdeklődő jelenlétében – tájékoztatót a rendezvényről *Holecz Ferenc*, a Jobbik Magyarországért Mozgalom helyi elnöke. Mint elmondta, ugyan sokan jelentkeztek, hogy belépni a gárdába, de az avatás több tízezres költségét – ami a vonatjegyből és az egyenruha megvásárlásából tevődik össze – nem tudták vállalni. A legutóbbi, októberi avatáson a Hősök terén hatszázan léptek be a szervezetbe, de mivel a vidékieknek problémás volt az ideutazás, ezért jövőre úgy tervezi a Magyar Gárda, hogy megyénként is megszervezik az avatást.

Vélemények, szempontok

A városban zajló fontosabb történésekről kérdeztük a különböző pártok, szervezetek képviselőit. Az elmúlt időszakból az alábbi témákra kérdeztünk rá:

A. – Mi a véleménye az önkormányzat kötvénykibocsátási döntéséről?

B. – Miként értékeli a Magyar Gárda tevékenységét, és a Jobbik Magyarországért Mozgalom körmendi szervezetének létrejöttét?

Büki Zoltán, a Fidesz körmendi szervezetének elnökségi tagja

A. – Mára nem sok lehetőségük maradt az önkormányzatoknak, hogy pénzhez jussanak a települések fejlesztéséhez. Sőt, várhatólag jövőre a kormányzat még 10 százalékkal csökkenti a központi költségvetésből visszajuttatott keretüket. Már így is jelentős részben folyószámlahitel felvételére kényszerültek – mint Körmenten is –, de akkor már ennél kedvezőbb a kötvénykibocsátás. Nem igaz, az a Vas Népében elhangzott vélemény, hogy nem jön vissza ez a pénz. A képviselő-testület döntése értelmében csak fejlesztési célokra lehet ezt a tőkét felhasználni, így ennek a város fejlődésében, az emberek közérzetében jelentkeznie kell. Egyszerűen nem lenne esélyünk másként a pályázati pénzekhez hozzájutni, mert annak az önrész megléte mindig feltétele. Csak ebből a forrásból lehet ezt előteremteni.

B. – Gratulálok, hogy sikerült megalakítani a Jobbik Magyarországért Mozgalom körmendi szervezetét. Színvonalas kiállításuk a Spar parkolójában elnyerte tetszésem, jó lenne, ha sok hasonló rendezvényt szerveznenek. Bizom benne, hogy Mikulás programjukat is sikerül megvalósítaniuk.

A Magyar Gárda is jó kezdeményezésnek tűnik. Bár sokan már nem társadalmi civil szervezetként, hanem félkatonai alakulatként tekintenek rájuk. Kívánom nekik, hogy az alapcélként meghatározott dolgok mellett működjenek az alkotmánynak és a demokratikus eszközöknek megfelelően.

Egyed Gyula, az MSZP képviselője

A. – Eddigi helybeli tevékenységüket nem ismerem alaposabban. Az országos történések alapján bizom abban, hogy vitatható politikai szólamaik tisztulása után, a másságot tiszteletben tartó, a város nyugalalmát őrző és fejlődéséért hasznosan cselekedni tudó közösséggé válhatnak.

B. – A város megfoghatkozott pénzügyi alapjai, meglévő hiánya szükségessé teszik ezt a hosszú távú konszolidációs programot.

Folytatás a 7. oldalon

Vélemények, szempontok

A kötvénykibocsátásról, valamint a „Jobbik” és a Magyar Gárda tevékenységéről

Folytatás a 6. oldalról

A kiemelt nagyságrendű és pályázati támogatottságú fejlesztési programokra tartjuk célszerűen felhasználhatónak ezt a védett tartalékalapot, amelyek eredményes működésükkel garantálják a befektetések megtérülését.

Szabó Ferenc, a Magyar Demokrata Fórum körmendi szervezetének elnöke

A. – Minden demokráciához hozzátartozik, hogy tagjai szabadon kifejezhessék véleményüket. Amíg a Magyar Gárda a jelenleg fennálló törvényes keretek között működik, semmi kifogásunk nem lehet ellene. Segíthetne tevékenységük konkrétabb megítélésében, ha a szervezet minél nyilvánosabb módon működne. Nem szeretem ugyanis a számomra átláthatatlan irányítású dolgokat, és véleményem szerint egy demokráciának nem szükséges része egy párt-hadsereg. Ha már egyszer elvégeztük félkatonai szervezeteink – az Ifjú Gárda és a Munkásőrség – leszerelését, újabb létrejöttét nem látom indokoltnak. Nem hiszem, hogy félni kellene tőlük, mégis jobbnak látnám, ha az egyenruhás alakulatok az állam irányítása és a többpárt rendszer felügyelete alatt állnának.

Én, mint a történelemmel sokat foglalkozó ember, az Árpád-sávós zászló használatát jogosnak tartom. Kár, hogy egy elítélendő korszak – a nyilas időszak – zászlójához hasonlítják.

B. – Alapvetően nem értek egyet azzal, hogy az önkormányzatok kötvényt bocsátanak ki. Tragikus finanszírozásuk mégis kikényszeríti, hogy éljünk ezzel a lehetőséggel, bár tudjuk, a bankok is tovább gazdagodnak ezzel. Sajnos e lépéssel valamennyire korlátozzuk a következő önkormányzatok lehetőségét. A jelenlegi önkormányzat felelőssége ezért is nagyon nagy, hiszen most 2027-ig nagyrészt meghatározzuk a város fejlődését, fejlesztési stratégiáját. Fontos, hogy a pénzösszegek felhasználása átlátható legyen, a testület és a város polgárai megismerhessék. Szükségesnek látom ezért, hogy a testület ad hoc bizottságot állítson fel az ellenőrzés céljából.

Tompa László, az SZDSZ körmendi szervezetének elnöke

A. – A fejlesztésekről még a nyár végén egyeztetünk a politikai pártok vezetőivel. Örömmel vettük, hogy a körmendi önkormányzat a kormány Új Magyarország Fejlesztési Tervén keresztül EU forrásokat kíván hívni. A szándékkal mi – körmendi liberálisok is – egyet értünk, hisz célul tűztük ki a kastélyrekonstrukció megvalósítását, a Sa-

badság tér átalakítását, városunk élhetőbbé tételét. Ez jelen pillanatban csak források bevonásával lehetséges! A kötvény szerkezete előnyös, mivel olcsóbb mint a hitel, törlesztését 4 év múlva kell megkezdeni, bár kibocsátáskor egy nagyobb összeget kell kifizet-

ni. A gazdasági miniszter képviselőjeként a Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanácsban – melyen keresztül a források nagy

része érkezik – azon dolgozok, hogy a körmendi pályázatok sikeresek legyenek.

B. – Az SZDSZ volt az első párt, amely figyelmeztetett: a Magyar Gárda megalakulásával olyan szervezet jön létre, mely fizikai erőszakra válthatja a Fidesz cinkos asszisztálásával elfertőződött, szélső-jobboldali agressziót. Mi, liberálisok ezért felszólítottunk minden, magát demokratának valló politikust, minden pártot: váltsa tettekre az elhatárolódó szavakat! Választani kell a szélsőségekkel vagy a demokratikus pártokkal való együttműködés között. Meggyőződésem, hogy az utóbbi akkor is hasznosabb a nemzet számára, ha az előbbi esetleg kényelmesebb lehet valamelyik polgármesterének. Nyitottak vagyunk a megállapodásra, mert őszintén hinni akarunk abban, hogy a Fidesz és az SZDSZ közötti különbség bármilyen nagy, még mindig kisebb, mint a Fidesz és a szélső-jobboldal közötti különbség. **mj.**

Pokorni Zoltán, a Fidesz alelnöke, XII. kerületi polgármester

– *Az nem vitás, hogy mára az Árpád-sávós zászlók üzenetét a jobboldal általánosan magáévá teszi, hisz' nincs Fidesz-nagygyűlés e zászlók tömege nélkül.*

– *Hegedűs Zsuzsa* mondta nekem egyszer: lehet, hogy az Árpád-sávós zászló és a nyilas szimbólum nem teljesen ugyanaz, de az ő nagyapjának nem sok ideje volt a Duna-parton számolgatni a csíkokat. Ez a félelem, fájdalom, a soha fel nem dolgozható emlékek nem ítéletök meg racionálisan, de mindenképpen tekintettel kell lenni rájuk: nem az a kérdés, hogy heraldikai szempontból kinek van igaza. Ugyanakkor az Árpád-sávós szimbólumot védők oldalán is van emocionális – bár korántsem ennyire erős és megalapozott – érvelés, ami arról szól, hogy ne hagyjuk, hogy bárki elvegye a történelmünket.

– *De biztos, hogy ezzel azonosulnia kell a Fidesznek?*

– Ez egy létező érzelem. Aki az Árpád-sávós zászló mellett foglal állást, nem feltétlenül – sőt egyáltalán nem – a nyilas szimbólum visszacsempészését óhajtja, hanem úgy érzi, mindig azokkal a jelképekkel – 2000-ben a koronával, 2002-ben a kokárdával, 2007-ben az Árpád-sávós zászlóval – van baja másoknak, amit ő fontosnak tart. Hogy azután miért van annyi Árpád-sávós a téren, az egy másik probléma. Nyilván van, aki az említett nemzeti értékek miatt tartja a zászlót, vannak, akik jobboldali radikális kivagyiságból, és olyanok is, akik nyilvánvaló provokációs szándékkal...

– *Lehetőség sem lenne a provokációra, ha a Fidesz végre venne egy nagy levegőt, és azt mondaná: ezek nem mi vagyunk. Ez felemás volt a Magyar Gárda esetén is.*

– A Magyar Gárdától elhatárolódtam én is, Navracsics is, Orbán Viktor pedig pontosan azokkal a szavakkal, hogy ezek nem mi vagyunk. A gárda rossz válasz az ország problémáira, mert erőszakot szül. A jó válasz szertintünk a népszavazás.

– *A gárda célja egyértelmű: kivigyé a radikális szavazatokat Orbán ernyője alól.*

– A gárdának legalább két oka van: az egyik kétségtelenül a kilátástalanság, kétségbeesettség és megalázottság erős érzése, a Gyurcsány Ferencel és kormányával szemben érzett indulat. A másik oka pedig az, hogy a Fideszt nem tartják elég hatékonynak, elég erősnek ahhoz, hogy az alkotmányos játékszabályok betartásával változtasson ezen... A kormány ne csodálkozzon, hogy van Magyar Gárda, ha ellehetetleníti a népszavazást, pár fős parlamenti többségre támaszkodva semmibe veszi az ellenzőket. A kormány magatartása szerepet játszik abban, hogy felértékelődnek a nem feltétlenül alkotmányos nézetek. Nem állítjuk, hogy a gárda ilyen, hisz a megalakuláson kívül még semmit nem csinált, de a lehetőségét kétségtelenül magában hordozza. A jelenlegi helyzet egyedül Gyurcsány Ferencnek és kormányának kedvez. Az a legfölköbörítőbb, hogy az emberek létező fájdalommal élnek vissza, és hogy a szociális okokból tiltakozókat is benyomják a rasszista-fasiszta mezőbe, legyen akár nagy-családos, akár BKV-sofőr, akár élőláncos.

(Magyar Narancs 2007/38. száma)

Egy lélekemelő, értékes útról

Erdélyi meghívásnak tett eleget a Körmenyi Fúvószenekar

Az augusztus 19-i Körmenyi Napokon találkozhattunk a Fúvóstalálkozó erdélyi vendégével, a Csíkmadarasi Fúvószenekarral. Az itteni szereplést csíki meghívás követte, így októberben városunk rezesei felkerekedtek a hosszú útra. Kovács Gyula Attilával a Városi Fúvószenekar elnökével beszélgettünk erdélyi útjukról.

– Attila, hogyan kerültek képbe a csíkmadarasiak?

– Az augusztusi Körmenyi Napokra elhatároztuk, hogy megpróbálunk egy fúvóstalálkozót lebonyolítani. Ekkor, Horváth

József rabagyarmati polgármester ajánlotta a csíkmadarasiakat. Rövid egyeztetés után eldől, szívesen jönnek hozzánk. Akik figyelemmel kísérték rendezvényünket, emlékezhetnek az erdélyi zenekarra. 31 fős a „bandájuk”, a karnagyuk Köllő Ferenc Bartók Béla-emlékdíjas. Itt tartózkodásukkor meghívtak bennünket, ennek eleget téve október 18-án indultunk Erdélybe, s 23-án jöttünk vissza. Családoknál voltunk elszállásolva, értelemszerűen 2008-ra visszahívtuk őket újra Körmenyre.

– **Milyen élményekkel gazdagodtatok?**

– Több helyre hívtak bennünket, de vendéglátóink ragaszkodtak ahhoz, hogy

megmutassák a környéket, ebből mennél többet. A helyi kultúrházban telt ház előtt szerepeltünk. Életre szóló élményben volt részünk. Vendégszeretetből, hazafiságból, emberségből jelesre vizsgáztak, erőn felül teljesítettek. Tudni kell, hogy csík a leghűvösebb vidék, munkahelyek nincsenek, csak a burgonyatermesztés jön be, ezért a krumplival gazdálkodnak, mindent cserélnek érte.

– Miként tettétek lehetővé az utazást?

– Busszal mentünk, sikerült ehhez az önkormányzat és Horváth József kőfaragó mester támogatását elnyernünk. Személyre szóló ajándékokat vittünk, hiszen a nyárról ismertük már egymást.

– **Miben látod jelentőségét a csíkmadarasi útnak, a kapcsolatnak?**

– Mint már említettem, ez egy lélekemelő, értékes út volt, és értékessé vált a kapcsolatunk is. Mindenképpen

ki kell emelnem az utazás adta közösség-kovácsoló erőt, a visszatért és új társakkal, és a nemrégiben kinevezett karnagyunkkal Morvai Árpáddal.

A zenekar vezetője terveikről is tájékoztatott: december 22-én szeretnének Pataky András Emlékhangversenyt tartani, ahol a bevételt jótékonyossági célra szánják. Majd újravizsgáljuk koncertjük következőjét. S addig is szorgosan készülnek fellépéseikre. **Kéki**

Jól sikerült az alapítványi óvodabál

A Dr. Batthyányné Coreth Mária Óvoda Millenniumi Alapítványa Gyerekekért évről évre igényes bált rendez. Idén, október végén a Berki Vendéglő és Panzió nagytermében Sárközi Anita, hastáncosok és Boros Gábor mősora mellett kiváló borok és étek, illetve rengeteg – felajánlásból érkezett – tombolanyeremény várta a szórakozni vágyó vendégeket. Az est bevételét a „bártóki óvoda” játékaiknak, eszközeinek fejlesztésére fordítják.

Komoly szervezőmunka előzi meg egy-egy intézmény jótékonyági bálját, főleg akkor, ha már egy „bejáratott” rendezvényről van szó. A házigazdák törekvése, hogy a vendégek jól érezzék magukat, valami újat, mást is kapjanak, ennek nem könnyű megfelelni, de rengeteg „utánajárással”, támogatók felkutatásával megoldható feladat. A mostani bálra Keresztes Ildikót hívták, sajnos a rendezvény reggelén egészségügyi okok miatt lemondta a népszerű énekes, színész a szereplést. Maga helyett Sárközi Anitát ajánlotta. A néhány éve még televíziós műsorvezetőként is ismert énekesnő kellemes meglepetésnek bizonyult. Felléptek az egyre népszerűbb hastáncosok, a talpalávalót Boros Gábor szolgáltatta. A bálzók hajnalig ropogtak, üres kézzel talán senki sem tért haza,

hála a felajánlásokból összegyűlt, köztük több értékes tombolanyereménynek köszönhetően. Ismerve az országot, a várost, s intézményeink gazdasági helyzetét, vitathatatlanul van helye a bálon befolyt jelentős összegnek. A gyermekeknek lesznek szebb óvodás éveik, mivel az alapítvány az óvoda eszközparkjának bővítésére szánja a teljes bevételt. **Kéki**

Jótékonyossági bál

Jótékonyossági bált tart november 17-én 19 órától a Mátyás Ovi Alapítvány a Körmenyi Rendészeti Szakközépiskolában. A bál fővédnöke Bebes István polgármester, országgyűlési képviselő. A rendezvényen fellép a Béri Balogh Ádám Táncgyűttes, a zenéről Németh László és Kónya Zsuzsa gondoskodik.

Nyelvek hete a Kölcseyben

Már kilencedszer rendezik meg

A Kölcsey Utcai Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény immár kilencedszer rendez meg Nyelvek hete című programsorozatát november 26. és december 3. között.

November 26-án 14 órakor kiállítás nyílik a diákok nyelvi órákon készített munkáiból, majd rövid kulturális bemutatók következnek magyar, angol és német nyelven. E délutánon német szépkiejtési és angol szövegértési verseny is lesz, másnap játékos nyelvi csapatversenyekkel folytatódik az 5-6. (német és angol nyelvből) és a 7-8. osztályosok (magyar nyelvből) számára a Nyelvek hete. 28-án a 7-8. osztályosok mérhetik össze tudásukat németül és angolul. 29-én a Kazinczy szépkiejtési verseny kezdődik 14 órakor, 30-án délután játékos csapatversenyek vár-

ják az 5-eseket és a 6-asokat. Mindezek az iskola háziversenyei, de a szervezők regionális versenyekre hívják a kistérség iskoláit és a környékbéli oktatási intézmény tanulóit. Vendégek érkeznek a szlovéniai Dobronakból és az ausztriai Ilzből, valamint Güssingből. Ők is ott lesznek a 26-i megnyitón, részt vesznek 14.30-tól a német szépkiejtési versenyen, és szövegértési feladatok oldanak meg angol nyelvből.

A gyerekeket októbertől pályázatok is várják, illusztrációkat készíthetnek közmondásokhoz, versekhez. A rendezvény célja, hogy minél több tanuló számára biztosítson megmérettetési lehetőséget, fejlessze kiejtésüket és fordítási technikájukat, ápolja a szép beszéd kultúráját. Az eredményhirdetés december 3-án 14 órakor kezdődik a Városi Színházteremben. **Csihar T**

Hivatástudat hittel és szeretettel

Dr. Papp Lajos szívsebész professzor előadása Körmenden

A Körmendi Nyugdíjas Polgári Egyesület meghívására érkezett városunkba dr. Papp Lajos, világhírű szívsebész professzor. A színházteremben beszélt hivatásáról, a magyar nemzeti értékekről, az ember számára fontos dolgokról, saját tapasztalatairól. A találkozón arra is volt lehetőség, hogy személyes problémákkal megkeressék az orvost, aki könyveit is dedikálta.

Bebes István polgármester köszöntötte a nagyhírű szakembert és a közönséget. Dr. Papp Lajosról bevezetőjében elmondta, hogy nagy megtiszteltetés vele Körmenden, személyesen találkozni. Az 1948-ban született professzor munkásságára utalva kiemelte: a vendég hitéről és szeretetéről híres, s alapvető feladatának tartja az együttműködést betegekkel.

Dr. Papp Lajos a mai egészségügyben tapasztalt problémákkal szembeállította hivatástudatát. Erre jó példát hozott: a budapesti, a zalaegerszegi és a jelenlegi pécsi klinikai gyakorlatot. Eszerint bámulatos eredményeket értek el. Amikor hazahívta külföldön lényegesen jobban fizetett kollégáit, azt mondta nekik: „Mi nem

csak olyat tudunk, amit a nyugat tud, hanem jobbkat tudunk lenni!” Az 1999. augusztus 20-án átadott pécsi klinikán mára a háziorvosokkal és a mentősökkel létrehozott együttműködésnek új szemléletmódot honosított meg, ennek egyik legfontosabb alapja a gyorsaság, amellyel életet tudnak megmenteni. Olyan érdekességeket is megtudhattunk, mint például emlékezetes éhségstrájkjának története, amelyet akkor kezdett, amikor nem

engedték dolgozni, – annyi esélyt adott magának, mint amennyit a hatalom adott a betegeknek. Híres döntése volt az, amikor a bostoni Harvard egyetem állásajánlatát visszautasította, noha magyar mértékkel óri-

ási összeget ajánlottak neki. Szerinte ugyanis minden orvosnak csak az anyanyelvén szabad gyógyítani, hiszen így tud tökéletesen kommunikálni betegekkel.

Beszélt a professzor a magyar emberek drámai egészségi állapotáról is, melynek kulcsa az öröklött pesszimizmusunk. Pedig okunk bőven lehetne a derűlátásra: csodálatos helyen elterülő hazánk, az itteni kiváló levegő, óriási vízkészleteink, termékeny földjeink, őshonos állataink és szellemi tőkénk okán. Sok információt kaptunk a szívről, erről a fantasztikus „örök mozgó” szervről. Tanácsokkal is szolgált a professzor: „életmódunk kialakítása saját kezünkben van, tennünk kell magunkért!”. Fontos, hogy pihentessük szívünket, csenddel, békeséggel, nyugalommal, jóleső dolgokkal, például romantikával. Mindannyian kaptunk, kapunk esélyt, mást és mást a Teremtőtől, – ezzel élünk kell!

Az előadás után sokan személyesen elbeszélgettek dr. Papp Lajossal. Többen szívbeteg gyermekük gyógyulási esélyét látják a professzorral való kapcsolatfelvételen. Az előadását követő napokban, akik nem tudtak ott lenni, kérdeztek, hogy mennyien voltak az érdeklődők? Nos, – én a megtelt színházterem dacára azt válaszoltam: kevesen. Ugyanis olyan szellemi táplálékot kaptunk, ami mindenkinek fontos lenne. **Kéki**

Klubkapcsolatok, találkozások

Letenyei és zalalövői nyugdíjasok Körmenden

A Fodor Ernőné, Mária néni vezette Vöröskeresztes Nyugdíjas Klub két másik nyugdíjasklub tagjait fogadta az elmúlt időszakban. A letenyeieknek egész napos programot biztosítottak, a zalalövőiekkel pedig egy kellemes délutánt töltöttek együtt.

Október 10-én érkeztek városunkba a letenyei nyugdíjasok, akiknek egész napos programot szervezett a Vöröskeresztes Nyugdíjas Klub. Mint azt a klub vezetőjétől, Fodor Ernőné, Mária nénitől megtudtuk, tavaly a körmendiek élvezték a letenyeiek vendégszeretétét. Érkezésük után üdítővel, kávéval, süteménnyel, aperitíffal fogadták a Körmendi Kulturális Központ Berzsényi utcai épületében a vendégeket, vezetőjüket születésnapja alkalmából fel is köszöntötték, majd buszokkal Jákra utaztak, ahol dr. Rátkai László plébános fogadta őket. Megmutatta a templomot és a keresztes kápolnát, majd útjuk következő állomásán Szombathely belvárosával ismerkedtek meg. A

Pannónia étterem különtermében ebédelték, 15.45-re már a Kölcsey Utcai Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény elé érkeztek. Az iskolában Bebes István polgármester, országgyűlési képviselő és Mészáros Árpád iskolaigazgató mondott köszöntőt. Megajándékozták a körmendiek a vendégeket, majd kellemes traccsolás, barátkozás, ének és tánc következett. A meghitt együttlét este 9 óráig tartott. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Bujdosó Gáborné városi vöröskeresztes titkár is. Összesen 109 körmendi nyugdíjas vett részt a programon.

November 7-én a zalalövői nyugdíjasokat fogadták, ez a legrégebbi kapcsolata a körmendieknek, 1991-ben kötötték meg velük a barátsági szerződés. A találkozó délután kezdődött a Körmendi Kulturális Központban. Bebes István, Bujdosó Gáborné, és az intézmény vezetője, Korbacsics Tibor közmestere beszédében a barátság, az együtt-lét fontosságát hangsúlyozta. A találkozó-

75 fő vett részt, a Somogyi Béla Általános Iskola tanulói mutatták be kultúrműsorukat. Ez azért fontos, hiszen a jövő generációjának is meg kell tanulni az idősek megbecsülését. A közös ajándékozás után zenés uzsonna, saját készítésű sütemények fogyasztása következett.

November 12-én délután a Tracss Klub gyűlésezett a Körmendi Kulturális Központban. Fodor Ernőné megemlékezett arról, hogy 28 évvel ezelőtt alakult meg 15 fővel a város nyugdíjasainak klubja, ma 383 tagja van. 2000 és 2007 között 86 klubtag halt meg, rájuk gyertyagyújtással emlékeztek, majd 26 névnapot köszöntöttek. Elhangzott a jövő évi rendezvénynaplótá ismertetése is, jövőre ismét lesz lehetőség Erdélybe, Egyiptomba és Tunéziába utazni. **Csihar T.**

Szülés, születés, elfogadás

Legfontosabb az anya és a baba biztonsága

A fogantatás pillanatában egy „lélek” otthonról választ egy testet. Ez a földi élet kezdete. Ahogy az anyaméhben fejlődik a magzat, a várandós nő fokozatosan válik anyává. Különös kapcsolatuk nem pusztán a fizikai ki- teljesedésre korlátozódik. A magzat és az édesanya a legelső pillanattól képesek kommunikálni egymással. Ez a csodálatos egymásra hangoltság ad biztonságos alapot a gyermek születéséhez, majd pedig az édesanya szülővé érésehez.

Életünk első nagy leckéje a születés, de az ezt megelőző időszak is olyan lelki min- tázatokat hoz létre, amelyek egy egész életre meghatározhatják az egyén vi- szonyulását önmagához és a világhoz.

Nagyanyáink idejében nem volt kér- déses a szülés természetes volta. Az áldott állapotot a szent anyaság vál- totta fel. Nemzedékről nemzedékre hagyományozódott a meggyőződés: az asszony isteni adomány birtokában van, életet adhat.

Korunk kismamáit egyre inkább sod- ródni látszanak az információk árjá- ban. Állandó fenyegetettség-érzés ár- nyékolja be napjaikat, s ahogy közele- dik a 40. hét, egyre tanácstalanabban szem- lélik helyzetüket.

A nyugati orvoslás intézményesítette a születeket. Ennek köszönhetően lényege- sen több életmentő beavatkozásra van le- hetőség, mint korábban. Hazánkban a szü-

lések nagy része kórházakban zajlik. Az eltérő viszonyok között, más-más gyak- orlással működő szülészeti osztályok számos lehetőséget kínálnak arra, hogy ki-ki meg- találja a neki megfelelőt. Szerencsére egy- re többen felismerik az elmúlt évtizedek téves beidegződéseinek, a futószalag-szü- lések és a „biztonságot fokozó” beavatko- zások (szülésindítás, indokolatlan császár- metszések, hasra gyakorolt nyomás, ujjal való tágitás, gátmetszés, ágyhoz kötöttség, éheztetés stb.) negatív hatásait mind az anyára, mind az újszülöttre nézve. Ennek megfelelően igyekeznek társítani a szülés természetes voltát a műszeres felkészül- séggel.

Emellett „évente öt-hatszáz anya hozza otthonában világra gyermekét, ez a születek 0,5 százaléka. (Ennek a számnak jelentős része nem tervezett otthon szülés.) Az eu- rópai átlag ennél lényegesen magasabb (...) Hollandiában mintegy 30 százalék. Magyar-

országon 2006-ban a kórházakban 97 ezer szülésből 40 csecsemő életét nem sikerült megmenteni (ebből 23 súlyos koraszülés), a szabályozatlanság miatt az otthon szü- lésekről ilyen hivatalos adat nem áll rendelkezésre (...).”

Néhány héttel ezelőtt otthon szülés köz- ben, válelakadás miatt meghalt egy kisba- ba. Ez egy olyan ritka szövődmény, amelyre olykor a kórházban sem találnak megoldást.

Számos érv szól a kórházi születek mel- lett és ellen, ahogy az otthon születeket is szigorú feltételekhez kötik. Természet adta jogunk megélni szülésünket és születésün- ket a maga teljességében. Akár a helyi kis kórházat, akár egy fővárosi szülészeti, akár

egy születésházat vagy az otthonun- kat választjuk is, a döntés joga és jo- gosultsága nem vitatható el.” Az ott- hon szülés tiltása teljesen életszerűtlen lenne, és az esetek döntő részében in- dokolatlan is. (...) Az európai tapasztal- atok azt mutatják, hogy megfelelő szabályozás esetén nincs érdemi koc- kázati különbség a kórházi és az ott- hon szülés esetén.”

Az idézett szövegrészek az Egészség- ügyi Minisztérium hivatalos állásfoglalá- sából valók. (Forrás: http://www.eum.hu/index.php?akt_menu=5390)

A téma örök. Továbbgondolásához sze- retettel ajánlom az alábbi könyveket: Ina May Gaskin – Útmutató szüléshez, Ingeborg Stadelmann – A baba válaszol, Hol jó szü- leni? (a MÉRCE Egyesület és a Kismama maga- zin közös kiadványa) **Ferencz Judit**

Gyógyító ételek – főzőtanfolyam a Bibliaházban

Október 11-én indította immár hagyomán- yosnak tekinthető vegetáriánus fő- zőtanfolyamát a Bibliaház. Az alábbi- akban Nagy Zsuzsa, a tanfolyam veze- tője válaszolt kérdéseinkre.

– Az, hogy a Bibliaház ad otthont a tanfolyamnak, azt is jelenti, hogy a Szent- írás is foglalkozik az egészséges táplál- kozással?

– Igen, bármilyen meglepő is sokak szá- mára, de a Biblia kinyilatkoztatásai között számtalan egészségügyi tanácsot talál- na a ma embere, ha érdekelné, hogy az embe- ri testet teremtő Isten, hogyan próbálja megvédeni azt, amit tökéletesen, szinte óramű pontossággal működő „gépezet- nek” teremtett.

– Ha valaki nem akar lemondani sem- miképp a húsról, az ő számára mit ja- vasol?

– Sajnos olyan korban élünk, amikor már nem beszélhetünk élelmiszerbiztonságról. Ez fokozottan érvényes az állati eredetű ter- mékekre is. Gondoljunk csak az elmúlt 5 év híradásaira, melyek az állatbetegségekről szóltak (kergetőmarha- és sűrűlőkor, sertéspe- stis, madárinfluenza stb.), vagy a feldolgo- zás és a forgalmazás körüli anomáliák: rák- keltő adalékok használata, nitrát és nitrit a pácoláskor, átcímkezési botrányok. A felsor-olás még csak nem is teljes, hiszen arról, hogy az első számú halálok, a szív- és ér- rendszeri betegségek szempontjából a hús- ban található koleszterin és a telített zsír a felelős, nem sokat hallunk a médiában.

– Mit vigyenek a gyermekek maguk- kal az iskolába tízóraira és uzsonnára?

– Semmiképpen sem ajánlom a magas fehérje- és zsíradék tartalommal rendelke- ző felvágottakat, egy értéktelen fehérzsöm- lével, margarinnal megkenve. Helyette a

teljes kiőrlésű kenyeret, zöldséges vagy ola- jos magvakból készített pástétommal és sok-sok nyers zöldséggel, salátalevéllal, paprikával. Amelyek azon kívül, hogy ma- gas vitamintartalommal rendelkeznek, nedvességtartalmukkal a folyadékháztartás egyensúlyban tartását is segítik. Ez soha ne maradjon ki a gyermekek táplálékából.

– Zsír és olaj, rántások helyett milyen konyhatechnikai eljárásokat javasol?

– Rántást úgy is tudunk készíteni, hogy a lisztet nem olajban, csak szárazon pirítjuk, és utána öntjük fel kevés folyadékkal. Habarást pedig diófélék, olajos magvak turmixolásából is készíthetünk. Például 1 csésze héj nélküli mandulát elturmixolunk egy erős turmix se- gítségével 2 csésze víz, 1 kisebb főtt krumpli, és néhány teáskanál citromlé hozzáadásával. Amikor már krémes az állaga néhány evőka- nál lisztet is turmixolunk bele, és ezzel a „tej- föllel” habarjuk be a főzeléket. **Csihar T.**

Testvérgyülekezeti kapcsolat létesült

A Körmenyi Evangélikus Egyházközség Aradon

Október 4. és 6. között a Körmenyi Evangélikus Egyházközség nyolc tagja Erdélyben járt. Kettős céllal indultak; egyrészt, hogy Aradon vegyenek részt a 13 vértanú emlékünnepe, és hogy testvérgyülekezeti kapcsolatot létesítsenek az ottani református gyülekezettel.

A Körmenyi Evangélikus Gyülekezet nyolc tagja október 4-én indult erdélyi útjára. Másnap reggel 9 órakor már részt vettek Aradon a 13 vértanú emlékművénél rendezett megemlékezésen. A rendezvényt több politikus is megtisztelte jelenlétével, az ünnepi beszédet *Dávid Ibolya* mondta, de többek között ott volt *Lezsák Sándor* és *Markó Béla* is. Az ünnepség végén több mint 150-en helyezték el koszorúikat, köztük a körmeniek is. 10.30-kor ökumenikus istentisztelet kezdődött a minoriták templomában, majd az emberek a Szabadság-szoborhoz vonultak 12 órára, ahol másokkal együtt ismét koszorúzott a *Szolga-Tökés Sándor* evangélikus lelkész vezette kis csapat.

A délután is bővelkedett programokban, megtekintették a tatai művészeti középiskola fergeteges verses-néptáncos műsorát, majd városnézés következett, este pedig a tataiakkal együtt a református parókián vacsora várta őket. A vendéglátók disznót vágtak, az ebből készített finomságokkal kedveskedtek a messziről érkezetteknek. Másnap délelőtt ünnepi istentisztelet volt a re-

formátus templomban *Szolga-Tökés Sándor* igehirdetésével, a körmeniek éneklésével, továbbá *Baloghné Incze Melinda* biznyságtételével. Ekkor hangzott el ünne-

pélyesen, hogy városunk evangélikusai testvérgyülekezeti kapcsolatba lépnek az aradi reformátusokkal. A tataiak a templomban versekkel emlékeztek meg a 13 vértanúról. Ebéd után felkerestek egy családot, akiket *Szolga-Tökés Sándor* 4-5 évvel korábban ismert. A férj rákos volt, megtért és meggyógyult, ma is aktív keresztyén életet él. Természetesen ők is bőven terített asztallal várták vendégeiket. A hazafelé vezető hosszú utat a jó időnek köszönhetően viszonylag gyorsan tették meg, éjfélre már itthon voltak.

Arra a kérdésre, hogy miért egy református gyülekezettel létesítettek kapcsolatot, a lelkész a következőket válaszolta:

– A Református Egyház Iszákosmentő Missziójában már kezdetektől szolgállok. Ott ismerkedtem meg több évvel ezelőtt *Józsa Ferenc* aradi református lelkésszel, és nagyon jó testvéri és baráti viszonyba kerültünk. Mindketten szeretnénk, ha a két gyülekezet a jövőben minél többször találkozna egymással, hogy egymás hite által épüljünk, és jó barátságok alakuljanak ki erdélyi testvéreinkkel. **Csihar**

Zarándoklatok 50 év papi szolgálat után

Dr. Gyürki László Rómában és a Szentföldön

Dr. Gyürki László kanonok, pápai prelátus nemrég római zarándoklattal és egy a Szentföldre utazó csoport lelki vezetésével emlékezett meg az 50 éves papi szolgálata során kapott isteni kegyelemről.

Szent Pál apostol írja Timóteusnak: „Szítsd fel magadban a kegyelmet, amelyet kézzátételtem által kaptál.” *Dr. Gyürki László* aranymiséjében és a két zarándoklat során elmondott szentmisékben is igyekezett hálát adni azért a sok kegyelemért, amelyet 50 éves papi szolgálata során Istentől kapott. A szeptember 24-től október 6-ig tartó zarándokutat testvérétől,

egyben útítársától kapta ajándékba. Az út első állomásán általános kihallgatáson vett részt a Vatikánban, ahol megkülönböztetett helyet kapott az első sorban, alig tíz méterre XVI. Benedektől. A pápa a kihallgatás végén kezet fogott vele és megáldotta. A hét patriarkális bazilika (Szent Péter bazilika, a Falakon kívüli Szent Pál bazilika, a Lateráni Szent János bazilika, Szent Lépcső, Szent Kereszt bazilika, Santa Maria Maggiore – Havas Boldogasszony temploma, Szent Sebestyén bazilika és katakomba, a Falakon kívüli Szent Lőrinc bazilika) felkeresése is a római zarándoklat része. *Dr. Gyürki László* még Rómába érkezése előtt meglátogatta Páduában Szent Antal bazilikáját, majd az olasz fővárosban eljutott Szent Gergely pápa, Szent Ágoston és Szent Cecília templomába is. Utolsó római napján a Szent Péter templom alatt lévő Magyarok Nagyasszonya kápolnában misézett esztergomi diákok előtt. San Giovanni Rotondóban eljutott Szent Pio atya sírjához is. Páviában Szent Ágoston püspök sírjánál bekapcsolódott a szerzetesek zsolozsmájába és misézett is. Milánóban Borromeo Szent Károly és Szent Ambrus sírjánál imádkozott és mondott misét. Útja

utolsó napján a vicenzai szép Mária kegyhelyen, a Monte Bericon fejezte be misével zarándoklatát. Mindenütt hálát adott, imádkozott az egyházmegyéért, a papi hivatásokért, és Isten kegyelmét kérte a maga és a hívek számára.

Szentföldi – immár kilencedik – útján a szombathelyi Iseum Tours által szervezett zarándokcsoport lelki vezetője és a szentmisék bemutatója volt október 17. és 24. között. Az apostolok és az első keresztyének nyomában járva keresték fel útjuk állomásait. Megérkezésük után a lodi repülőtérről Jaffába mentek, ahol Szent Péter templomában mutatta be az első szentmisét a csoportnak. Eljutottak a Kármel hegyére is, ahol Illés próféta Baál papjaival küzdött meg, és ott alakult a karmelita rend is. A Boldogságok hegyén Jézus a híres hegyi beszédet mondta el, a szentmise bemutatására a nyolcszögletű templom előtti udvaron kapott helyet *dr. Gyürki László*. A galileai Kánában, a jeruzsálemi Agónia bazilikában és Betlehemben is misézett, majd a zarándoklat végén a Holt-tenger vidékén, a sivatagban mondott mise hálaadás is volt a Szentföldön kapott kegyelmekért, az út sikeréért. **Csihar T**

Erős az utánpótlás

Új elnöke van a Dózsa MTE kézilabdásainak

Az idei ősz változást hozott városunk régi egyesületének élén. A Dózsa MTE női kézilabdázói az NB II. északnyugati csoportjában sportolnak. Galamb István elnök lemondott, helyét az egykori játékos, Kovácsné Németh Zsuzsanna foglalta el. Amíg a felnőttek a 2007/2008-as szezonban még nem győztek, az ifi csapat még nem kapott ki. Faragó András ügyvezető elnök tájékoztatót a fejleményekről.

Új elnök

Galamb István 35 éve volt tagja a DMTE-nek, 30 évig az egyesület elnökeként tevékenykedett. Vezetése alatt nagyszerű sikereket ért el, például súlyemelő olimpikonokat neveltek ki. Feljutottak az NB I. B-csoportjába is. Részt vállalt az edzőterem létrehozásában. Galamb István közleményben tudatta, hogy a jelenlegi légkör nem kedvezett számára, nem tudott újítani az egyesületben. Lemondását egy kedvező vasvári ajánlat (ifi és serdülő edző lett) is megkönnyítette. A szeptember végi közgyűlés értelmében Kovácsné Németh Zsuzsanna lett az új elnök, aki a Savaria Takarékszövetkezet körmendi fiókjának a vezetője. Az elnökségi tagok között továbbra is megtalálhatjuk a körmendi női kézilabdázás elkötelezett híveit: az ügyvezető elnöki poszton Faragó Andrást, Belényes Jánosné-t a felnőtt csapat edzőjét és Galamb Lászlót.

Anyagi háttér

A kézilabdacsapat 2,5 millió forintból gazdálkodik évente. 2001-ben 2,1 milliót kaptak a várostól, 2006-ban 960.000 forintot, idén 600.000-ot... Összehasonlításképp: Sárváron vagy Hévízen 3,5 millió forintot kapnak a felnőtt, az ifi és az utánpótlás csapatok működtetéséhez. Indokolt volt tehát a váltás a klub élén. A szülők rengeteget vállalnak. Egy nagy családdá lett a körmendi női kézilabda ügye. A mezeket, a labdákat a nagycsapat kivételével a játékosok, azaz a szülők veszik. Már jelentkeztek támogatók, remélhetőleg e folyamat nem szakad meg. A legnagyobb gond a terem ügye. A Határórség-nél edzenek, de az iskolai szünetekben nem megoldott a teremkérdés. A meccseket a városi sportcsarnokban bonyolítják vasárnap délutánonként 14 és 16 órai kezdettel. Szinte minden hétvégén tornákra járnak, ezzel veszik elejét a teremgondoknak, ráadásul meccseken edződik a fiatalok.

A játékosállomány

Három felnőtt, meghatározó játékos születés után van, Németh Anita sérült. Galamb Istvánnal 8(!) ifjúsági korú lány ment el Vasvárra. Ennek dacára az ifisek még nem találtak legyőzőre az idei őszön, ellentétben a felnőttekkel, akik még nem nyertek meccset. – Már akad visszatérő, jegyzi meg az ügyvezető, visszatérve a távozókra: Fontos lenne, hogy a gyerekek visszajöjjenek, az egyesület visszavárja őket!

Az 1996-os korosztály sikert sikerre halmoz: november elején például Szentgotthárdon a Székesfehérvár és a Dunaújváros, azaz NB I-es csapatok utánpótlását is megverték! A jó védekezés mellett ragyogó egyéni teljesítményeknek köszönhetőek a kiváló eredmények. Csizsár Ramóna kapusteljesítménye és Gerencsér Vivien öt mérkőzésen dobott 56 gólja önmagáért beszél. A Dózsa MTE nevezett a gyermek, hat korosztályos Adidas Bajnokságra. A lányok sportolási lehetősége Körmenten, főleg labdajátékban, kizárólag a kézilabdázás. Értelmes tevékenységet folytatnak, hiszen a sport óriási szerepet játszik az egészség megőrzésében, míg a csapatjáték közösségformáló ereje vitathatatlan. Mindezt jó légkörben, játékosan végzik. Jelenleg kb. százan sportolnak a Dózsa korosztályos csapataiban. Az egyesület továbbra is várja a lányokat az 1991-ben születettektől, egészen a 2000-ben születettekig.

A klubhoz tartozó hír még, hogy konditermükben hosszú évek után újra elindult a testépítő és erőemelő edzőmunka, szakember irányításával. Ide is várják az érdeklődőket. **Kéki**

Pályázati kiírás

A Körmendi Vagyongazdálkodási Kft. a következő pályázati felhívást teszi közzé önkormányzati ingatlan pályázati értékesítése céljából:

Körmendi ingatlan-nyilvántartás szerinti 230/3/A/2 hrsz. Körmend, Rákóczi u. 5. bérleti jogviszonnyal terhelt 219 m² alapterületű társasházi ingatlan a közös tulajdonból hozzá tartozó tulajdoni hányadokkal együtt bruttó 31.500.000 Ft

Az ajánlatok benyújtásának határideje: 2007. december 10. 10.00 óra (a postai úton feladott pályázatokat ezen időpontig be kell érkezniük), nyilvános bontásának ideje: 2007. december 10. 11.00 óra a Körmendi Vagyongazdálkodási Kft. székhelyén, Körmend, Rákóczi u. 35. szám alatt.

A pályázati eljárásra vonatkozóan további információ szerezhető:

Körmendi Vagyongazdálkodási Kft.-nél, illetve a 94/594-551-es telefonszámon.

Az ingatlan értékesítéssel kapcsolatos előírások:

• Tekintettel arra, hogy az ingatlan a háziorvosi rendelők mellett fekszik, az Önkormányzat az ingatlan profilkötöttséggel kívánja értékesíteni. A pályázónak ezért vállalnia kell, hogy az ingatlant az

értékesítést követően 10 évig továbbra is gyógyszer-tárként üzemelteti.

• Amennyiben a pályázó egyéni vállalkozó vagy gazdasági társaság, köteles pályázatához 30 napnál nem régebbi cégkivonatát, illetve vállalkozói engedélyt egyszerű másolatban csatolni.

• Pályázati feltétel, hogy eredményes pályázat esetén a nyertes pályázó részére továbbszámításra kerül az ingatlanra készült igazságügyi szakértői értébecslés elkészítésének díja, amelyet a nyertes pályázó köteles megtéríteni az Önkormányzat részére.

A pályázatok elbírálásának szempontja:

A pályázatok elbírálásakor a kiíró által figyelembe veendő szempont, hogy a gyógyszer-tárkénti működtetés folyamatos legyen. Aki a kiírásban szereplő 10 évnél hosszabb időre vállalja a gyógyszer-tárkénti működtetést, az az elbíráláskor előnyben részesül. A megkötendő adásvételi szerződésben a pályázónak (vevőnek) vállalnia kell ezen kötelezettséget az eladó által egyoldalúan is érvényesíthető szerződést megszüntető jogi biztosítékkal együtt.

Előnyben részesül az, aki vállalja, hogy a vételárát egy összegben, a szerződéskötéstől számított 30 napon belül kiegyenlíti.

Olvasói levél

A Körmen di Híradó utolsó lapszámában megjelent „Az oktatás szétverése nem mehet tovább” című cikkére szeretnék röviden reagálni.

Egyetértek az interjú adó Szabó Ferenc alpolgármester úrral abban, hogy az oktatás – nem csak Magyarországon, hanem – világszerte neuralgikus helyzetben van. Ugyanakkor meggyőződésem, hogy a kormánynak nem célja az oktatás szétverése. A kormány Új Magyarország Fejlesztési Tervéhez kapcsolódó Nyugat-Dunántúli Operatív Programban (NyDOP) 2007. szeptember 4-én jelent meg a „Közoktatási infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése” című pályázati kiírás. A pályázat célja a közoktatási intézmények beruházásainak (infrastruktúra, eszközbeszerzés) támogatása a minőségi – 21. századi – modern oktatáshoz szükséges feltételek biztosítása érdekében. Rendelkezésre álló keretösszeg 5250 millió Ft. A pályázathoz 10% önerőre van szükség, a pályázható összeg minimuma 20-, maximuma 200 millió Ft. Támogatás formája vissza nem térítendő támogatás.

Remélem városunk közoktatási intézményei is megpróbálnak élni ezzel a lehetőséggel.

Tudomásom szerint 2007. november 6-án rendkívüli testületi ülés keretében belül a körmen di önkormányzat is foglalkozott a pályázati kiírással.

Tisztelettel:

Tompa László

Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács

Gazdasági és Közlekedési Miniszter képviselője

Apróhirdetések

Toyota TercelWD. **bontott alkatrészek** eladó. Az ár megegyezés szerint.
Telefon: 410-287, 18 óra után.

2 darab 200 literes műanyag **szüretelőkád**, 1 darab 50 literes **műanyag balon**, 1 darab tizedes **mérleg** eladó.
Telefon: 410-450 és 70/261-4975

Körmen den az Alkotás utcában **keres sorházi lakás** eladó. Tel.: 30/820-2741

Körmen den a Bartók Béla lakótelepen 56 m²-es, egyedi gázfűtéses, téglalapíté-
sű **lakás** eladó. Tel.: 70/391-2727

Körmen den 52 m²-es, nyugati fekvé-
sű, egyedi gázfűtéses, amerikai konyhás,
felújított téglalapíté-
sű **lakás** eladó,
Telefon: 70/391-2725

Tájékoztató a lakás- építési konstrukcióról

A Goldschmidt Kft. november 22-én 16.30 órakor tájékoztatót tart a kedvezményes árú lakásépítési konstrukcióról minden érdeklődő számára a Polgármesteri Hivatal nagytermében.

Lakossági fórum

Szabó Ferenc, Körmen d 6. számú választókerületének képviselője és alpolgármestere lakossági fórumon tájékoztatja a tisztelt lakosságot a várost és a körzetét érintő aktuális kérdésekről november 22-én 17 órakor a Somogyi Béla Általános Iskola társalgójában.

Tisztelt Tagtársunk!

A Kábeltelevíziós Polgárjogi Társaság 2007. december 10-én, hétfőn 16.00 órakor a Városháza nagytermében **közgyűlést tart.**

Napirendi pontok:

1. A vezetőség beszámolója a 2007. évben végzett tevékenységről, a költségvetés teljesítéséről.
2. A társaság jövőképe, az ezzel kapcsolatos feladatok meghatározása
3. A 2008. évi feladatok meghatározása
4. A 2008. évi tagdíj és a költségvetés elfogadása

Határozatképtelenség esetén a megismételt közgyűlés időpontja – változatlan helyszínnel – 2007. december 10. 16.30 óra.

- Kályhák, kandallók, tűzhelyek, tüzeléstechnikai eszközök nagy választékban
- Barkácsgépek, szerszámok, huzalok, szegek, csavarok
- Virágföld, műtrágyák, cserepek, dézsák
- Konyhafelszerelési cikkek, üvegkerámiaárúk, műanyagárúk széles kínálata
- Lábtörlők, rongyszőnyegek, fürdőszobaszőnyegek, konyharuhák, ülőpárnák
- Gumicsizmák – gyermekméretben is

És minden ami a ház körül kell!

Tel.: 94/594-052

Tel./Fax: 94/594-053

www.webcimek.hu/gazdabolt

GAZDABOLT

Körmen d, Szabadság tér 9.

A Körmen di Kulturális Központ programajánlata

Kiállítások

- **nov. 14.-dec. 2. Városi Kiállítóterem**
„Női szépség” – Vörös Ferenc festő
művész, rajztanár kiállítása
Sala Terrena Galéria
Őrségi Fazekas Antológia
Belépőjegy: 200 Ft diák: 100 Ft

Rendezvények

- **nov. 17. 10-18 óra Rendezvényterem**
Minden, ami esküvő
- **nov. 23. 17 óra Színház**
Olcsai-Kiss Zoltán Általános Iskola
műsora
- **nov. 25. 10-13 óra Színház előcsarnok**
Rendkívüli véréadás (Vöröskereszt)
15 óra Városi véréadás ünnepség
- **nov. 26. 18 óra Színház előcsarnok**
Civil fórum házigazda: Szabó Ferenc
alpolgármester
- **dec. 1. Batthyány-kastély, udvar**
Adventi hétvégék – adventi koszorúkészítés
- **dec. 4. 10 és 14 óra Színház**
Gulliver – zenés mesejáték
Mesebérlet 3. ea.
- **dec. 5. 10-17 óra Városi Kiállítóterem**
**Balikó Galéria karácsonyi festmény-
vására**

KÖRMENDI HÍRADÓ

VÁROSI ÜJSÉG

KÖRMEND VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

Megjelenik havonta
4800 példányban, térítésmentesen
minden körmen di háztartásba eljut.

Felelős szerkesztő:

Mayer Judit

A szerkesztőség tagjai:

**Csihar Tamás, Kékesi István Gábor,
Laczó Tamás, Takács Marietta**

Fotó:

Jámbori Tamás, Wolf Ferenc

Szerkesztőség:

9900 Körmen d, Szabadság tér 7.

Tel.: 20/4710 883

E-mail: kormendi.hirado@kormend.hu

Felelős kiadó:

Mayer Judit

Nyomda:

Yeloprint

ISSN 1589-6285